



ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: **U.S., a. s., Š.B.**, IČO: X. proti žalovanej: **A.D., N.P.**, zastúpenej advokátkou JUDr. D.P., H.P.; **o zaplatenie 77 821,88 eur (2 344 462,20 Sk) s príslušenstvom**, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. marca 2012, č. k. 4Cb 338/2000-564, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 29. marca 2012, č. k. 4Cb 338/2000-564 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom pripustil späťvzatie žaloby v časti zaplatenia 1 367,08 eur (41 184,64 Sk) ako úroku z omeškania k 17. októbru 2002 a v tomto rozsahu konanie zastavil. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu 65 380,55 eur (1 969 654,57 Sk), úroky z omeškania k 13. februáru 2007 - sumu 55 902,17 eur (1 684 107,75 Sk) a úroky z omeškania vo výške 8,5% ročne z istiny 65 380,55 eur

od 14. februára 2007 do zaplataenia. O trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že právny predchodca žalobcu - P., a. s. sa žalobou podanou 3. júla 2000 voči žalovanej domáhal zaplataenia istiny 2 344 462,20 Sk s úrokmi z omeškania a trovami konania. Žalobu odôvodnil tým, že P., a. s. a žalovaná uzavreli 8. apríla 1993 Úverovú zmluvu pod č. 3324-11036-156 (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý strednodobý úver vo výške 2 165 000 Sk s 22% úrokovou sadzbou ročne. Úver bol splatný 30. decembra 1996. K úverovej zmluve bolo urobených deväť dodatkov, pričom podľa dodatku č. 7 a 8 boli dohodnuté splátkové kalendáre s poslednou lehotou splatnosti úveru 15. augusta 2003. Žalovaná neplnila povinnosti z úverovej zmluvy, preto ju žalobca listom zo 6. augusta 1996 a z 5. novembra 1996 vyzval na úhradu záväzkov z úverovej zmluvy. Žalovaná nepoprela poskytnutie úveru, ale poukázala na to, že v rokoch 1993 - 1998 zaplatila na splátkach úveru 2 200 000 Sk. Pre zdravotné problémy nebola spôsobilá splácať úver riadne. Podľa žalovanej mala žalovaná do 27. mája 1999 zaplatiť podľa doložených dokladov celkove 2 365 000 Sk. Boli predané založené nehnuteľnosti v hodnote 1 400 000 Sk a 360 000 Sk, takže žalovaná spolu uhradila 4 137 300 Sk.

Súd prvého stupňa zistil, že žalovaná, podnikajúca pod obchodným menom A., požiadala S. o poskytnutie úveru. Úverová zmluva bola uzavretá 8. apríla 1993 na poskytnutie strednodobého úveru vo výške 2 165 000 Sk s úrokovou sadzbou 22% ročne s tým, že úver mal byť zaplatený do 30. decembra 1996. Úver bol poskytnutý na odkúpenie nehnuteľností a mal byť splácaný mesačne po 50 000 Sk, počnúc májom 1993, s koncom splatenia úveru v decembri 1996. Úver bol zabezpečený záložným právom, a to k obytnému domu podľa znaleckého posudku č. 27/5/92 a ku kupovanej budove J.J.P.-V.. Úver bol menený deviatimi dodatkami. Banka mala 14. januára 1999 odstúpiť od úverovej zmluvy pre omeškание s platením dohodnutej splátky úveru po dobu viac ako 3 mesiacov. Dlžné splátky mali byť v čiastke 2 344 462,20 Sk a úroky 377 664,82 Sk. Celková dlžná suma 2 737 868,50 Sk má byť vrátená do 10 dní od prevzatia výzvy. Podľa žalobcu výzva mala byť doručená žalovanej 15. januára 1999.

Podľa výpisu z kníh peňažného ústavu U., a. s. z 13. februára 2007 bola poukázaná na istinu 21. decembra 2001 suma 374 807,63 Sk ako výtazok z predaja založených nehnuteľností a na úroky a úroky z omeškania suma 779 754,97 Sk ako výtazok z predaja

nehnutelností. Podaním z 15. februára 2007 žalobca vzal čiastočne žalobu späť a žiadal zaplatenie istiny 1 969 654,57 Sk, na úrokoch a úrokoch z omeškania k 13. februáru 2007 sumu 1 684 107,75 Sk, čo predstavuje 1 653 762,32 Sk, úroky z omeškania vo výške 8,5% z istiny vo výške 1 969 654,57 Sk od 14. februára 2007 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa rozsudkom z 28. marca 2007, č. k. 4Cb 338/2000-319 žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu 1 969 654,57 Sk a úroky a úroky z omeškania k 13. februáru 2007 sumu 1 684 107,75 Sk, ako aj úroky z omeškania 8,5% ročne z istiny 1 969 654,57 Sk od 14. februára 2007 do zaplatenia a nahradiť trovy konania 78 784 Sk. Podľa doplnacieho rozsudku z 28. marca 2008, č. k. 4Cb 338/2000-328 je žalovaná povinná nahradiť na účet súdu prvého stupňa trovy konania vo výške 391,30 Sk. Na odvolanie žalovanej odvolací súd uznesením, č. k. 6 Obo 181/2007-357 a 6 Obo 103/2008 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Na stanovenie výšky dlhu z úveru k 13. februára 2008 bol v konaní ustanovený znalec Ing. J.B., ktorý v znaleckom posudku č. 4/2011 z 9. augusta 2011 dospel k záveru že k 13. februáru 2007 nesplatená istina úveru je 1 969 654,57 Sk a nesplatené a nabehnuté úroky z poskytnutého úveru sú 1 735 000 Sk.

Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 497, § 502 ods. 1 a 2, § 503 ods. 1, 2 a 3, § 504, § 506, § 369 ods. 1, § 324 ods. 1 a § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka. Uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa Dodatku č. 7 z 27. júna 1996 je dlžná suma 2 525 611,90 Sk. Podľa Dodatku č. 8 z 18. novembra 1996 je dlžná suma 2 450 465,60 Sk. Podľa Dodatku č. 9 z 22. septembra 1997 je dlžná istina 2 396 465,50 Sk. Žalovanou podpísané dodatky svedčia o tom, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k odsúhlaseniu zostatku dlhu z úveru, ako aj k dohode o splácaní tohto dlhu v jednotlivých mesačných splátkach podľa splátkového kalendára. Podpísané dodatky č. 7, 8 a 9 znamenajú uznanie záväzku z úverovej zmluvy. Uznanie dlhu dlžníkom spôsobuje, že veriteľovi postačuje preukazovať dlh v uznanej výške, ale dlžník na druhej strane má dôkaznú povinnosť preukázať, že uznal neexistujúci dlh. Rokovania o zmene úverovej zmluvy, ktoré sa premietli do dodatkov, znamenajú, že žalovaná mala vedomosť o svojom záväzku z úverovej zmluvy. Keď nebolo preukázané doručenie odstúpenia od úverovej zmluvy zo 14. januára 1999 P., a. s., čo je konštatované v rozhodnutí odvolacieho súdu, splatnosť úveru a poslednej splátky mala byť 15. augusta 2003. To vyplýva z Dodatku č. 8

z 18. novembra 1996, keď sa konštatuje vyčerpaný úver v celkovej výške 2 527 838,24 Sk, splatená suma 77 372,64 Sk a dlžná suma istiny je 2 450 465,60 Sk. V Dodatku č. 9 z 22. septembra 1997 sa konštatuje stav záväzku z úveru na 2 396 465,60 Sk.

Na námietku žalovanej, že banka pri platbách zo strany žalovanej postupovala nesprávne, keď splátky v prvom rade použila na splácanie úroku a úroku z omeškania, nie na istinu, súd poukázal na § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka a uviedol, že v konaní neboli doložené žiadne dôkazy, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k inej dohode, že platby majú ísť najskôr na istinu a až potom na úroky.

Splatenie úveru bolo zabezpečené záložnými zmluvami na nehnuteľnosti. Žalovaná založila rodinný dom, kupované nehnuteľnosti od J., s. d., na ktoré si vzala úver a strojné zariadenie v hodnote 768 000 Sk. Žalovaná si neplnila záväzky z úverovej zmluvy, preto žalobca ako záložný veriteľ pristúpil k realizácii záložného práva. Žalovaná a jej manžel podpísali mandátne zmluvy pre P., a. s., ktorá predajom nehnuteľností poverila M.P.-R.. Strojné zariadenie bolo predané za 12 300 Sk, prevádzková budova s par. č. 1189 bola predaná za 1 400 000 Sk, pričom výťažok z predaja bol 838 142,80 Sk. Rodinný dom bol predaný za 360 000 Sk, pričom výťažok z predaja bol 269 015 Sk. Výťažky z predaja boli použité na splácanie dlhu z úveru, z toho 374 807,63 Sk na istinu k 21. decembru 2001, suma 779 754,97 Sk na úroky k 21. decembru 2001 a suma 10 000 Sk na úroky k 28. februáru 2002. Žalovaná ďalej poukázala na to, že hnutelné veci - strojné zariadenia v cene 768 000 Sk boli predané za 12 300 Sk. Súd prvého stupňa k tejto námietke žalovanej uviedol, že prípadná nezákonnosť pri týchto kúpnych zmluvách mala byť uplatnená v priebehu realizácie kúpnej zmluvy. Samotná realizácia záložného práva sa netýka už samotného predmetu sporu. Pre spor je rozhodujúce, či a v akej výške bola kúpna cena ako výťažok z predaja hnutelného a nehnuteľného majetku použitá na splácanie úveru. Ak žalovaná namietala, že výťažok z predaja je nízky, pretože časť utrženej sumy z predaja nehnuteľností išla aj na iné exekučné konania, resp. pre iných veriteľov založených vecí podľa § 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložné právo vzniká na základe písomnej zmluvy. V týchto prípadoch boli zriadené viaceré záložné práva na nehnuteľnosti. Preto výťažok z predaja nehnuteľností je v prvom rade záležitosťou veriteľov a ich poradia pri zakladaných nehnuteľnostiach. Aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že námietky žalovanej sú irelevantné pri spôsobe realizácie záložného práva predajom nehnuteľností. Žalovaná namietala, že veci mali byť predané v hodnote tak, ako boli

stanovené znalcom, t. z. hnuiteľné veci za 768 000 Sk. Hodnota hnuiteľných vecí stanovená znalcom sa mala odpočítat' od dlhu žalovanej. V dražbe bol výt'azok z predaja len 12 300 Sk pri hnuiteľných veciach a samotný výt'azok len v rozsahu 9 500 Sk bol použitý na splatenie dlhu z úveru. Ostatné finančné prostriedky boli použité na realizáciu záložného práva. Žalobca použil na započítanie splácania dlhu len tie peniaze, ktoré v skutočnosti získal ako výt'azok z predaja založených hnuiteľných a nehnuteľných vecí.

Na preukázanie výšky dlhu bolo vykonané znalecké dokazovanie, ktoré v znaleckom posudku č. 4/2011 určilo výšku zostatku dlhu žalovanej k 13. februára 2007, dlžnú istinu ku dňu 15. júla 2007 v čiastke 1 969 654,57 Sk na úrokoch z omeškania je to 173 500 Sk.

Keďže žalobca v konaní preukázal, že žalovaná dlhuje na úvere na istine sumu 1 965 654,57 Sk a na úrokoch a úrokoch z omeškania k 13. februáru 2007 sumu 55 902,14 eur (1 684 107,75 Sk), súd žalobe vyhovel a zaviazal ju na zaplatenie tejto istiny a úrokov z omeškania podľa § 497 Obchodného zákonníka a § 369 Obch. zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. O konkrétnej výške úroku z omeškania sa účastníci dohodli v úverovej zmluve, resp. jej dodatkoch.

O trovách konania rozhodne v zmysle § 151 ods. 3 O. s. p. do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa, vo výroku ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu na istine 65 380,55 eur, na úrokoch z omeškania ku dňu 13. februára 2007 sumu 55 902,14 eur a úroky z omeškania vo výške 8,5% ročne a istiny 65 380,55 eur od 14. februára 2007 do zaplatenia, podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo alternatívne zmenil a žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej náhradu trov prvostupňového konania v sume 24 829,33 eur, ako aj náhradu trov odvolacieho konania v sume 804,16 eur. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav veci, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 205 ods. 2 písm. b), c), d), f) O. s. p. Žalovaná poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR (I.ÚS 226/2003), v zmysle ktorej treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho

odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku sú upravené v § 157 ods. 2 O. s. p. Ďalej uviedla, že povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka sa mu odníma možnosť konať pred súdom. Žalovaná má za to, že v prejednávanej veci bolo konanie pred súdom prvého stupňa postihnuté uvedenou vadou, keď súd nedostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutie. Žalovaná ďalej poukázala na ust. § 132 O. s. p. a uviedla, že súd dôkazy, ktoré boli vykonané v priebehu celého konania, vyhodnotil nesprávne, výlučne v prospech žalobcu, pričom dôkazy produkované žalovanou nevyhodnotil. Nevysporiadal sa ani s námietkou premlčania, ktorú žalovaná vznesla viackrát vzhľadom k tomu, že žalobca si uplatňuje nárok za obdobie rokov 1993. Ďalej poukázala na ust. § 153 ods. 1 O. s. p. a uviedla, že súd rozhodol ultra petitem. Súd prvého stupňa sa nevysporiadal s hodnotou predaja hnutelných vecí na základe mandátnej zmluvy vo výške 760 000 Sk, ktoré si žalobca uplatňuje duplicitne. Žalobca v roku 2001 prostredníctvom realitnej maklérky predal rodinný dom a obchod, ktoré boli zapísané na LV č. X a LV č. X kat. úz. V.. Z tejto zmluvy nevyplýva, že by sa mali z predaja uspokojiť predchádzajúce exekučné tituly. Navyiac, v čase predaja boli uvedené LV bez tiarch. Túto dispozíciu žalovaná s manželom žalobcovi ani mandantovi neposkytli. Teda pokiaľ by sme pripočítali celkovú sumu z nevýhodného predaja v prospech žalobcu, celková suma uhradenia poskytnutého úveru žalovanou by do roku 2007 činila 4 137 300 Sk. Súd prvého stupňa sa ani nevysporiadal s čl. 8 písm. e) úverovej zmluvy, podľa ktorého v prípade omeškania so zaplatením viac ako dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace žalobca odstúpi od zmluvy a žiada vrátiť poskytnutý úver spolu s úrokmi a poplatkami. Tým, že žalobkyňa odpredala nehnuteľnosti ešte v roku 1999-2000, odstúpila od zmluvy, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil aj uplatnenú výšku nároku samotného žalobcu, ako aj uplatnené úroky do roku 2007, pričom nie je špecifikované, z akej istiny si žalobca uplatňoval tento úrok. Žalobca predložil metodický pokyn na postup účtovania pohľadávok z úrokov, z úverov a z úrokov z omeškania, ak je dlžník v omeškaní so splácaním viac ako 90 dní, s ktorým sa súd prvého stupňa náležitým spôsobom nevysporiadal, nie je zrejmé, čo tvorilo istinu, čo je úrok a čo je sankčný úrok. Súd nesprávne posúdil úrokovú sadzbu 22%, pretože v dodatku č. 8 úverovej zmluvy z 18. novembra 1996 vyplýva, že medzi účastníkmi bola dohodnutá úroková sadzba 16,5% ročne a nie 22% ročne. Z výrokovej časti napadnutého rozhodnutia nie je zrejmý 8,5% úrok z istiny 1 969 654,57 Sk od 14. februára 2007 do zaplatenia, keďže tento úrok je už započítaný v sume 1 684 107,75 Sk, ktorý tvorí 22% ročne. Súd prvého stupňa sa nevysporiadal s kúpnyimi zmluvami

a z predloženého LV v čase predaja týchto nehnuteľností, z ktorých vyplývalo, že na nehnuteľnosti neboli vyznačené žiadne ťarchy, exekúcie. Žalovaná preto navrhla, aby súd vyžiadal predmetné spisy z jednotlivých exekútorských úradov, pretože žalovaná časť dlhov voči tretím osobám riadne popri úvere splácala. Súd prvého stupňa sa nevysporiadal ani s rozhodnutiami odvolacieho súdu, sp. zn. 6 Obo 181/2007 a 6 Obo 103/2008, s preukázanou výškou nesplateného úveru, zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. Súd ďalej nevyhodnotil námietku k znaleckému posudku, ktorý je neurčitý, nakoľko nevychádza zo žalovanou predložených dokladov, ale vychádza len z dokladov žalobcu, ktoré neboli úplné, resp. sa už u žalobkyne nenachádzali. Znalec neodpočítal od dlhu výťažok z predaja hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ale iba aktivoval čistý výnos podľa položiek. Súd, ako aj znalec sa mali stotožniť s ukončením úverovej zmluvy na základe realizácie záložného práva. Z vyjadrenia žalobcu je preukázané, že žalovaná uhradila 2 365 000 Sk, s ktorými sa znalec vo svojom znaleckom posudku nevysporiadal. Žalovaná si uplatnila a vyčíslila trovy prvostupňového a odvolacieho konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa aj s jeho odôvodnením. Súd prvého stupňa v danom konaní vykonal všetky dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie skutočností, pre ktoré Najvyšší súd SR ako súd odvolací uznesením, sp. zn. 6 Obo 181/2007, 6 Obo 103/2008 z 29. mája 2009 zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvého stupňa v znení doplnovacieho rozsudku. Krajský súd na preukázanie výšky dlhu ustanovil znalca Ing. J.B., ktorého úlohou bol zistiť, aká je výška dlhu žalovanej z poskytnutého úveru podľa úverovej zmluvy v členení: istina nesplateného úveru do 13. februára 2007, úroky a úroky z omeškania od 9. apríla 1993 do 13. februára 2007 pri zohľadnení výpočtu úrokov a úrokov u omeškania podľa znenia dodatkov č. 1 až 9 k úverovej zmluve, zápočet platieb, najprv na úroky a potom na úverový dlh, zápočet výťažkov z realizácie záložného práva na hnutel'né a nehnuteľné veci, najprv na úroky a potom na úverový dlh. Či dlh žalovanej z poskytnutého úveru je na istine 1 969 654,57 Sk k 13. februáru 2007, na istine a úrokoch z omeškania 1 684 107,75 Sk k 13. februáru 2007. Znalec v znaleckom posudku dospel k záveru, že k 13. februáru 2007 činí nesplatená istina úveru v sume 1 969 654,57 Sk, nesplatené a nabehnuté úroky z poskytnutého úveru 1 735 000 Sk. Znalec vychádzal z podkladov žalobcu najmä z dôvodov, že žalovaná nepredložila znalcovi žiadny relevantný dôkaz, preukazujúci splácanie dlhu. Žalovaná namietala spôsob realizácie záložného práva, pričom odvolací súd považoval námietku žalovanej o spôsobe realizácie záložného práva predajom nehnuteľnosti

za irelevantnú. Žalovaná opakovane namieta rovnaké skutočnosti, ktoré boli dokazovaním v konaní zdokumentované a podložené relevantnými písomnými dokladmi. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovanej podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Žalovaná v odvolaní uplatnila odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. b), c), d), f) O. s. p., teda, že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je v prejednávanej veci daný.

Žalovaná v odvolaní namietala, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je odôvodnené v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., čím došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Uviedla, že povinnosť riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia,

postačuje na záver o tom, že z toho aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV.ÚS 115/03).

Odvolačný súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti. Súd prvého stupňa dal v napadnutom rozhodnutí odpoveď na všetky podstatné námietky nastolené účastníkmi konania. Súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

Vzhľadom na uvedené námietka žalovanej o nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a tvrdenie, že súd prvého stupňa odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, nie je dôvodná.

Neúplnosť zistenia skutkového stavu (§ 205 ods. 2 písm. c) O. s. p.) je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz (napr. z dôvodu, že ho nepovažoval za pre vec rozhodujúci), spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Iba samotná skutočnosť, že súd nevykonal účastníkmi navrhnuté dôkazy, nie je spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, ich súd nezisťoval a vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

Súd prvého stupňa vykonal všetky žalovanou navrhnuté dôkazy, ktoré boli podkladom pre úplné zistenie skutkového stavu. Žalovaná navrhovala, aby súd vyžiadal predmetné spisy z jednotlivých exekútorských úradov z dôvodu, že časť dlhov voči tretím osobám popri úvere splácali. Vykonanie tohto dôkazu by bolo nadbytočné a nesúviselo by s predmetnou vecou. Skutočnosť, či sa voči žalovanej viedli viaceré exekučné konania a akým spôsobom boli uspokojované ďalší veritelia žalovanej, nebolo potrebné v tomto konaní preukazovať.

Relevantné pre toto konanie pred súdom prvého stupňa bolo preukázanie a stanovenie výšky nesplateného úveru, zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a nie celkový dlh žalovanej voči tretím osobám v rozhodnom období.

Odvolačný dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu. Súd na základe vykonaných dôkazov dospeje k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ide o nesprávne skutkové zistenie, na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je vzájomná súvislosť, keď príčinou nedostatočných skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého súd zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že buď súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, ale vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo, alebo inak z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, alebo keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. z. že vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych

predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne na daný skutkový stav nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Žalovaná len všeobecne v odvolaní namietala, že súd I. stupňa nesprávne právne posúdil vec. Neuviedla však, v čom vidí túto nesprávnosť, či v nesprávne použitej právnej norme, resp. ktorý právny predpis mal byť správne použitý alebo či došlo k jeho nesprávnej aplikácii.

Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa v danom prípade použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, to znamená, že z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Odvolací súd sa v zmysle 219 ods. 2 O. s. p. stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva podľa § 497 Obchodného zákonníka. Na základe úverovej zmluvy č. 3324-11036-156 bol žalovanej poskytnutý strednodobý úver vo výške 2 165 000 Sk s úrokovou sadzbou 22% p. a. Úverová zmluva bola menená deviatimi dodatkami. Dodatkami boli hlavne riešené zmeny splátok úveru, zabezpečenie úveru, zníženie úrokovej sadzby. Dodatkom č. 7 z 27. júna 1996 sa účastníci dohodli na zmene úverovej zmluvy, kde v položke dlžná suma (istina) uviedli sumu 2 525 611,90 eur, posledná splátka sa mala zaplatiť 15. augusta 2003. Dodatkom č. 8 k úverovej zmluve z 18. novembra 1996 sa účastníci dohodli o zmene výšky splátok úveru a zmenili úrokovú sadzbu na 16,5%. Dodatkom č. 9 k úverovej zmluve z 22. septembra 1997 účastníci zmenili terajšie číslo úverového účtu na č. 1535744 a uviedli, že ku dňu podpísania tohto dodatku je zostatok poskytnutého úveru 2 396 465,60 Sk. Týmto dodatkom došlo k preúverovaniu poskytnutého úveru. Tieto dodatky boli podpísané samotnou žalovanou. Súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že podpísané dodatky svedčia o tom, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou došlo k odsúhlaseniu zostatku dlhu úveru, ako aj k dohode o splácaní dlhu a výške jednotlivých splátok. Z podpísaných dodatkov k úverovej zmluve vyplýva, že žalovaná svoj záväzok - úver riadne nesplácala, a preto sa menili výška jednotlivých splátok a doba splatenia úveru, ktorý mal byť splatený

do 15. augusta 2003, pôvodne do 30. decembra 1996. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca mal záujem na tom, aby žalovaná svoj dlh splatila, preto aj došlo k zmene úverovej zmluvy uvedenými dodatkami. Žalobca mohol hneď pri počiatočnom nesplácaní úveru pristúpiť k realizácii záložného práva. Tvrdenie žalovanej, že súd nesprávne právne posúdil úrokovú sadzbu vo výške 22% p. a., nie je dôvodné. Výška úrokovej sadzby bola stanovená v súlade so zmluvou o úvere a následnými dodatkami. Pôvodnou úverovou zmluvou si účastníci dohodli úrokovú sadzbu z úveru na 22% ročne. Touto sadzbou sa úver úročil do 31. augusta 1995, následne už táto sadzba na úročenie úveru nebola použitá. Dodatkom č. 4 z 28. augusta 1995 bola úroková sadzba znížená na 20% p. a. a dodatkom č. 8 z 18. novembra 1996 si účastníci dohodli výšku úrokovej sadzby úveru 16,5 % p. a. Táto úroková sadzba platila od platnosti dodatku č. 8 od 18. novembra 1996. Je potrebné uviesť, že v zmysle čl. VI bod 24 úverovej zmluvy mohla banka - žalobca dohodnutú úrokovú sadzbu upraviť na náklady s obstaraním zdrojov, pri zmene diskontnej sadzby a pri zmene úrokových podmienok. Rovnako z čl. III ods. 5 bod 26c vyplýva, že banka je oprávnená zvýšiť dojednanú úrokovú sadzbu až o 4 percentuálne body, ak je klient v omeškaní s platením peňažných záväzkov. Keďže žalovaná bola v omeškaní s platením záväzkov voči žalobcovi, žalobca bol oprávnený zvýšiť úrokovú sadzu.

Tak ako správne uviedol súd prvého stupňa, nebolo preukázané odstúpenie žalobcu od úverovej zmluvy zo 14. januára 1999, čo bolo konštatované už v rozhodnutí odvolacieho súdu, splatnosť úveru a poslednej splátky mala byť 15. augusta 2003. Z čl. 8 úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca pri nedodržaní podmienok v zmluve je oprávnený odstúpiť od zmluvy a žiadať vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť úroky a poplatky, ak je žalovaná v omeškaní so zaplatením viac ako dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Z uvedeného je zrejmé, že banka za splnenia uvedených predpokladov bola oprávnená odstúpiť od úverovej zmluvy a nie povinná. Splatnosť celého úveru nastala 15. augusta 2003.

Splatenie úveru bolo zabezpečené záložnými zmluvami. Žalovaná založila rodinný dom a tiež kupované nehnuteľnosti od J., s. d., na ktoré brala úver. Ďalej bolo založené strojné zariadenie pôvodne v hodnote 768 000 Sk. Žalovaná neplnila záväzky z úverovej zmluvy, a preto žalobca pristúpil k realizácii záložného práva. Na základe mandátnych zmlúv žalobca poveril predajom nehnuteľností a hnutel'ných vecí M.P.-R., ktorá sprostredkovala predaj nehnuteľností a hnutel'ných vecí. Hnutel'né veci boli predané za 12 300 Sk, aj keď pôvodná

hodnota určená znaleckým posudkom bola 768 000 Sk. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že prípadnú nezákonnosť predaja hnutel'ných vecí, keďže boli predávané za omnoho nižšiu cenu, ako určil znalecký posudok, mala byť uplatnená v priebehu predaja týchto vecí, resp. v priebehu realizácie záložného práva. Tak ako už uviedol odvolací súd a správne konštatoval súd prvého stupňa, pre predmetný spor je relevantný konečný výťažok z predaja hnutel'ného a nehnuteľného majetku. Prevádzková budova bola predaná za 1 400 000 Sk, pričom výťažok z predaja na splatenie úveru bol 838 142,80 Sk. Rodinný dom bol predaný za 360 000 Sk, výťažok z predaja bol 269 015 Sk.

Žalobca postupoval v súlade s § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, keď výťažok z predaja použil v prvom rade na splácanie úrokov a až potom na istinu. Na splácanie dlhu z úveru - istiny bolo použitých 374 807,63 Sk a na úroky 779 754,97 Sk. Správnosť uvedeného postupu žalobcu preukazuje aj znalecký posudok č. 4/2011 vypracovaný znalcom Ing. J.B.. Námietka žalovanej, že znalecký posudok je neurčitý, pretože nevychádzal zo žalovanou poskytnutých dokladov, nie je dôvodná. Účastníci boli znalcom vyzvaný na predloženie všetkých relevantných dokladov na preukázanie výšky nesplateného dlhu. Znalec vo svojom vyjadrení uviedol, že vychádzal z dokladov žalobcu a zo súdneho spisu. Právna zástupkyňa žalovanej mu neposkytla prvotné doklady, ktoré by vierohodne dokumentovali priebeh splátok, len písomné poznámky. Žalovaná doklady, ktoré uvádza, nepredložila ani do súdneho spisu, preto nie je zrejmé, o aké doklady ide. Odvolací súd je toho názoru, že znalecký posudok je určitý a zrozumiteľný a je vypracovaný v súlade so zákonom a zohľadňuje úverovú zmluvu a dodatky k úverovej zmluve.

Rovnako tvrdenie žalobcu, že znalec neodpočítal z dlhu výťažok z predaja hnutel'ného a nehnuteľného majetku nie je dôvodné. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, znalec nehodnotil samotnú realizáciu záložného práva a získanú výšku kúpnych cien z predaja hnutel'ných vecí a nehnuteľností. Znalec hodnotil, či výťažok z tohto predaja bol použitý v súlade s § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka a v zmysle podmienok, ktoré si medzi sebou účastníci dohodli v úverovej zmluve a jej dodatkoch.

Tak ako to vyplýva z dôkazov predložených účastníkmi konania a znaleckého posudku, zostatok úveru k 31. augusta 2003 bol 1 969 654,57 eur. Od tohto dátumu až do 13. februára 2007 sa zostatok úveru úročil úrokovou sadzbou 8,5% p. a. Znalec dospel k záveru, že výška úrokov za obdobie do 13. februára 2007 je 1 735 000 Sk. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 1 684 107,75 Sk. S ohľadom na uvedené žalobca si

dokonca uplatnil úroky v nižšej výške, ako dospel znalec v znaleckom posudku. S prihliadnutím na uznesenia, ktorými súd pripustil zmeny návrhu, je irelevantná námietka žalovanej, týkajúca sa tej skutočnosti, že súd prvého stupňa rozhodol ultra petitem. Nedôvodná je tiež žalovanou uplatnená námietka premlčania, a to s poukazom na ust. § 391, 392, 393, 397 a 407 Obchodného zákonníka.

Odvolaací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri určení výšky nesplateného dlhu a výšky úrokov a úrokov z omeškania postupoval na základe vykonaných dôkazov, ktoré vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach a dospel k správne právnemu záveru.

Vzhľadom na uvedené odvolaací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, keďže tento je vo výroku vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 3 O. s. p. súd prvého stupňa.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová